

THI KENDES FOR RET: DOMSTOLE SLÅR HISTORISK REKORD

Landets domstole har aldrig dømt så meget fængselsstraf, som de gjorde i 2013. Strafmassen er øget med 70 procent i løbet af de seneste tre årtier.

Af Søren Gregersen

Landets dommere er meget flittige med hammeren rundt om i retssalene. Faktisk hamrer de mere end nogensinde før.

Regner man dommernes strafudmålinger sammen, nåede de op på 6.105 års ubetinget fængselsstraf i 2013. Det er 4 procent mere end i 2012, hvor der blev idømt 5.881 års straf.

Og kigger man længere tilbage i tiden, er stigningen endnu større. I 1984, hvor Erik Ninn-Hansen (K) var justitsminister, idømte domstolene 3.588 års fængselsstraf. Siden dengang har udviklingen stort set kun bevæget sig i én retning, og det er opad. Strafmassen er øget med 70 procent i løbet af tre årtier.

Forskningschef i Justitsministeriet, Britta Kyvsgaard, vurderer, at strafrekorden primært skyldes strafskærpelser. Det er altså ikke fordi, at danskerne er blevet mere kriminelle.

”Det er næppe kriminalitetsniveauet, som forklarer udviklingen siden 1984. Væksten er primært kommet på grund af længere straffe og en anden sammensætning af kriminaliteten,” siger hun.

Forskningschefen henviser til, at VK-regeringen gennemførte en lang række strafskærpelser for eksempel i forhold til personfarlig kriminalitet som vold og voldtægt.

Den største del af stigningen i strafmassen er da også sket under den borgerlige regering fra 2001 til 2011. I denne periode steg strafmassen med 48 procent.

Det var Karen Hækkerup (S) kritisk over for dengang. I 2009 sagde hun blandt andet i Politiken: ”Det er jo simpelt hen ikke sandt, at man kan straffe sig ud af kriminalitet.”

Men selvom den røde opposition var kritisk over for de borgerlige strafskærpelser i 00'erne, har de socialdemokratiske justitsministre fortsat samme kurs. Strafmassen er øget yderligere med 1,4 procent fra 2011 til 2013. Man har blandt andet forhøjet strafrahmen for besiddelse af kniv på offentlige steder og gennemført bandepakker.

Den nuværende justitsminister Karen Hækkerup har tilsyneladende en anden holdning til straffespørgsmålet i dag: ”Det vigtige for mig

” Det vigtige for mig er, at dem der begår alvorlig kriminalitet, mærker konsekvenserne af det. Derfor er straffene blevet skærpet,” siger justitsminister Karen Hækkerup.

er, at dem der begår alvorlig kriminalitet, mærker konsekvenserne af det. Derfor er straffene blevet skærpet,” siger hun nu til Politiken.

Udviklingen har faktisk været så markant, at man skal tilbage til retsopgøret efter Anden Verdenskrig for at finde samme antal fængslede danskere.

”Vi har ellers haft et stabilt fangebelæg i Danmark gennem mere end 50 år, men de seneste tre-fire år har antallet af fanger ligget noget højere end det, vi har været vant til at se,” siger Britta Kyvsgaard.

LANGE DOMME

Fra 2012 til 2013 er det dog ikke antallet af domme, som er årsag til stigningen. Faktisk idømte dommerne 600 færre fængselsstraffe i 2013 end i 2012. Det er dommenes længde, som er blevet øget. I 2013 var der 269 domfældelser af mere end fire års længde. I 2012 var der 198.

De dømte skal altså afsone længere tid. Det lægger yderligere pres på fængslerne, som kæmper med kronisk overbelæg. I 2013 lå det gennemsnitlige belæg på 97 procent.

Souschef i Kriminalforsorgens ressourcestyringskontor, Kirsten Lærkeholm, forventer dog, at flerårtaftalens målsætninger kan holdes. Ifølge aftalen skal belægget falde til 94 procent om to år.

”Vi er ved at etablere 180 nye pladser, og vi bruger alternativer til straf. Derfor forventer vi fortsat, at belægget vil falde,” siger hun.

Fængselsstrafmassen er vokset fra 3.588 år til 6.106 år i løbet af tre årtier.

Kilde: Kriminalforsorgen. Note: Før 2001 indeholder strafmassen hæftedomme, men hæftestraf blev afskaffet som sanktion i 2001.

